

РЕЦЕНЗИЯ

върху материалите за участие в конкурс за заемане на академична длъжност "Доцент", област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, ПН 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, по дисциплината „Горски недървесни ресурси“ обявен от Лесотехнически университет в ДВ бр. 102/08.12.2023 г., код на процедурата FOR-AsP-1123-114.

Кандидат за участие в конкурса:

Гл. ас. д-р Славчо Асенов Савев

Рецензент:

Доц. д-р Мария Тодорова Стоянова

Институт за гората-БАН,
област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина,
ПН 6.5. Горско стопанство,
научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“,
определен/а за член на научното жури със заповед № ЗПС-24/23.01.2024 год. от Ректора на ЛТУ.

1. Кратко представяне на кандидата

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност “Доцент” в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, ПН 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, по дисциплината „Горски недървесни ресурси“, за нуждите на ЛТУ има един кандидат, главен асистент д-р Славчо Асенов Савев.

Славчо А. Савев е завършил Лесотехническия университет през 1994 г. като магистър по Горско стопанство, специализация „Опазване на околната среда“. През 2003 г. защитава дисертация на тема: “Проучване на недървесни горско-растителни ресурси в района на Петрохан - Западна Стара планина с оглед рационалното им ползване“. От 1998 г. и досега заема последователно академичните длъжности - асистент, старши асистент и главен асистент.

Основните му научни интереси са свързани с проучване на лечебните растения и гъбите в горски територии, тяхното рационално ползване и опазване. Не малко

внимание е отделено и на култивирано отглеждане на горско-плодни растения и гъби с цел обогатяване на видовото разнообразие и повишаване на ресурсната база. Участва в разработване и прилагане на националните политики за опазване и поддържане на биологичното разнообразие, разработване и прилагане на плановете за управление на защитени територии и плановете за действие за опазване на застрашените видове растения.

2. Съответствие на подадените документи и материали на кандидата с изискванията, съгласно Правилника за РАС в ЛТУ

Документите на д-р Савев, представени за участие в конкурса показват, че процедурата по неговото разкриване и обявяване е спазена и те са в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ЛТУ и Правилника за дейността на ЛТУ.

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност на кандидата

Гл. асистент д-р Славчо Савев преподава по следните дисциплини:

- Горски недървесни ресурси“ – специалност „Горско стопанство“, ОКС „бакалавър“, редовно и задочно обучение, води лекции 11 години;
- „Многофункционално стопанисване на горите“ специалност „Горско стопанство“, ОКС „магистър“ редовно и задочно обучение -8 години;
- „Стопанисване на недървесни ресурси в защитени обекти“ – специалност „Горско стопанство“, ОКС „бакалавър“, редовно и задочно обучение-13 години;
- „Култивиране на гъби и билки“ – специалност „Горско стопанство“, ОКС „бакалавър“, редовно и задочно обучение-11 год.

Преподаването по изброените дисциплини д-р С. Савев извежда по утвърдени от Факултетния съвет програми в разработването и актуализирането на които участва активно. В лекциите са включени традиционни практики по използване на лечебни растения и гъби и тяхното опазване, както и въвеждане на нови направления. Той е съавтор на учебните програми по дисциплините „Многофункционално стопанисване на горите“ и „Екосистемни услуги в горските територии“, въведена като избираема дисциплина за студентите от специалност „Горско стопанство“, ОКС „магистър“-редовно обучение през 2023 година.

Гл. ас. д-р Славчо Савев е разработил електронни курсове в системите за електронно обучение на Лесотехническият университет (elearn.ltu.bg и в платформата Microsoft Teams) по дисциплините „Горски недървесни ресурси“, „Култивиране на гъби и билки“, „Стопанисване на недървесни ресурси в защитени обекти“ и „Многофункционално стопанисване на горите“ за студентите от специалност „Горско стопанство, ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ под формата на презентации за лекциите и електронни ръководства за упражненията. Разработил е също така и система за изпитни тестове.

В периода 2014 - 2024 г. гл. ас. Савев е бил научен ръководител на 18 успешно защитили дипломанти, а от 1995 до сега е рецензирал 16 дипломни работи.

В педагогическата си работа гл. ас. д-р Славчо Савев се отличава със сериозно и отговорно отношение, уважаван е от студентите и колегите от университета. Той е утвърден и доказан преподавател със значим принос в обучението на студентите, на които преподава.

4. Оценка на научната, научно-приложната и публикационната дейност на кандидата

Кандидатът в конкурса гл. ас. д-р Славчо Савев е представил списък от 21 публикации, в т.ч. дисертационен труд, монография, книга на базата на дисертационния труд, 7 бр. статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация, 9 бр. статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове и 2 бр. глави от колективни монографии.

Представените трудове са отнесени правилно към отделните раздели, съгласно изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ЛТУ и са достатъчни за заемането на длъжността „Доцент“ – общ брой на точките – 522,16, при изискуеми – 400.

4.1. Участие в научни, научно-приложни и образователни проекти

В научно-изследователската дейност гл. ас. Савев участва в 12 научни и научно-приложни проекта като член и в 7 като ръководител с различно финансиране – ЛТУ, УОГС, Международни организации, ИАГ и др. Той е участник и в 4 научно-образователни проекта.

4.2. Характеристика на публикуваните научни резултати

Представените монография - 174 стр., книга – 127 стр. и двете глави от колективни монографии съответно 7 и 38 стр. са самостоятелни. В публикациите от раздел Г-7 участието на кандидата е както следва – 2 самостоятелни, в една на първо, в една на трето, в една – на четвърто и в две на пето място, а в тези от Г-8 – една самостоятелна, в три на първо, в три на второ, в една на трето и в една на четвърто място.

Публикациите са групирани съгласно указанията за покриване на минималните национални изисквания за заемане на длъжността „Доцент“ по Професионално направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“.

От изложеното става ясно, че гл. асистент Славчо Савев има достатъчно на брой самостоятелни публикации, но същевременно успешно работи и се представя и в

колективни разработки.

4.3. Отражение на научната дейност на кандидата в литературата (цитируемост)

В приложената справка за цитиранията, гл. ас. д-р Славчо Савев посочва 8 публикации, които са цитирани в 18 издания, в т.ч.

- 4 публикации, цитирани в 8 научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация или в монографии и колективни томовете;

- 4 публикации, цитирани в 10 нереферирани списания с научно рецензиране.

Посочената информация показва, че научните работи на гл. ас. д-р Славчо Савев са познати както у нас, така и в чужбина.

4.4. Приноси в трудовете на кандидата (научни, научно-приложни, приложни)

Научните приноси в представените трудове са отнесени в четири основни направления:

- Проучвания, свързани с недървесните горски ресурси;

-Култивиране, бонитиране и райониране, сортоизпитване, интродукция и методи на отглеждане на горскоплодни, лечебни растения и гъби;

- Размножаване и реинтродукция на редки и защитени видове растения;

-Биологично разнообразие старите гори и режимите на тяхното стопанисване и опазване.

Приносите в проучванията, свързани с недървесните горски ресурси се отнасят до инвентаризация и ресурсна оценка на лечебни растения и горскоплодни видове в района на Петроханския дял на Западна Стара планина, разработване и приложение на методика за инвентаризация и картиране на лечебните растения по видове площи в горските територии и установяване на фитоценотичните особености, продуктивността и запасите на европейския копитник (*Asarum europaeum* L.) и на пролетния гороцвет (*Adonis vernalis* L.) в горите на Западна Стара планина.

Като приноси в хорологичните проучвания, свързани с флората и микотата се посочват проучванията за видовото разнообразие, вътревидовата генетична вариабилност и откриването и регистрирането на три нови вида и нови находища на различни подземни гъби.

При изследването на популационния и консервационен статус на някои лечебни високопланински растения (златния корен (*Rhodiola rosea* L.), жълтата тинтява (*Gentiana lutea* L.) и мечото грозде (*Arctostaphylos uva-ursi* L.) като приноси са отбелязани резултатите от тяхната популационна екология, както и резултатите от изследването на размерите на техните находища, тяхната плътност, възрастовата структура и размножителният им капацитет.

Кандидатът за доцент гл. ас. Савев посочва приноси и при направените екологични проучвания на трюфелите в България, изследването и разработването на

режими за ползване и опазване на ресурсите, както и при проучването на фармакологичните особености на десет вида от род *Astragalus* по отношение на съдържанието на мауританин.

Научните приноси при култивиране, бонитиране и райониране, сортоизпитване, интродукция и методи на отглеждане на горскоплодни видове, лечебни растения и гъби са свързани с методическото ръководство по създаването, поддръжката и сортоизпитването на полета и плантации от висока американска боровинка и арония на териториите на УОГС „Петрохан“ и УОГС – Юндола и горски територии в свободни площи в горски разсадници в различни части на страната.

Като научен принос се посочва и установяването на подходящи методи за вегетативно размножаване, подходящите субстрати и периодът на събиране на вегетативни размножителни материали на консервационно значимите за Витоша петтичинкова върба (*Salix pentandra* L.) и елвезиевото кокиче (*Galanthus elwesii* Hook.), както и че размножаването и реинтродукцията *ex situ* в дивата природа е добър подход при опазването на обикновения тис (*Taxus baccata* L.).

В направлението Биологично разнообразие в старите гори и режимите на тяхното стопанисване и опазване като научен принос се отбелязва определянето на площта, разпространението, ресурсите, биологичното разнообразие и хабитатната принадлежност на старите гори в III Странджа и на основните режими на тяхното стопанисване за поддържане на благоприятно природозащитно състояние.

Посочените 10 научно-приложни приноса са правилно определени и имат значение както за науката в областта на недървесните горски ресурси, така и за практиката.

Приложните приноси в публикациите на гл. ас. Савев се свеждат до определянето на факторите и методиките за създаване на плантации от летен трюфел и висока боровинка и на мероприятия по тяхното отглеждане и стопанисване в различни райони на страната.

Считам, че разработената от гл. ас. Д-р Славчо Савев справка за приносите реално отразява цялостната му научна дейност.

5. Оценка на личния принос на кандидата

От представените 21 публикации в списъка на гл. ас. д-р Савев 7 са самостоятелни, а в 4 от тях той е на първо място, което ми дава основание да дам положителна оценка на неговия личен принос. Представените в конкурса самостоятелни научни трудове са лично дело и лична заслуга на кандидата и обективно показват доброто познаване на предмета на изучаване и задълбочено му проучване.

6. Критични бележки и препоръки

Към кандидата имам някои препоръки за бъдещата му работа. Направлението “Недървесни горски ресурси“ включва широк кръг от дейности в горите за оползотворяване на биомасата, редно е в програмите по тази дисциплина да се отразяват всички възможни дейности- например прижизненото ползване на

иглолистни видове за добив на балсамова смола (макар и сега да не се осъществява, е една възможност), използване на тънките клонове и иглолистната на иглолистните видове за добив на етерични масла и др.

7. Лични впечатления

След подробно запознаване с представените за конкурса материали и научни трудове, тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси и личните ми впечатления за кандидата считам, че са на лице предпоставки за заемане на по-висока академична длъжност. Кандидатът работи с чувство за отговорност и последователност, ползва се с авторитет сред студентите и в практиката, поддържа етични колегиални отношения.

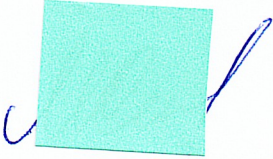
8. Заключение

На основание на представените по конкурса материали от гл. ас. д-р Славчо Савев убедено считам, че същият напълно отговаря на общонационалните критерии за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от Закона за развитие на академичния състав в Р България и Правилника за неговото прилагане, както и на изискванията на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ЛТУ и Правилника за дейността на ЛТУ, давам положителна оценка и с убеденост препоръчвам на Научното жури да избере гл. ас. д-р Славчо Савев за академичната длъжност »Доцент« в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, по Професионалното направление 6.5. Горско стопанство, научна специалност „Лесомелиорации, защита на горите и специални ползвания в горите“, по дисциплината „Горски недървесни ресурси“.

Дата: 18.03.2024 г.

гр. София

РЕЦЕНЗЕНТ:

(Доц.д-р М. Стоянова)